Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

Adroddiad Blynyddol ar y Cynllun Gwella Busnes

2014 - 2015

RHAN 2

Cynnwys

Rhagair gan y Cadeirydd, Melanie Doel 3

1. Cyflwyniad 4

2. A ydym wedi gwireddu ein hamcanion yn 2014/2015? 6

3. Casgliad 13

Atodiadau

.... 14

Atodiad 1 – Cynllun Gwella Busnes Rhan 1 2014-2015

Atodiad 2 – Argymhellion yr Astudiaeth Craffu Cludiant Cynaliadwy a'r Astudiaeth Craffu Gwydnwch Cymdeithasol (02/2014)

Atodiad 3 – Crynodeb Ariannol 2014-2015

Atodiad 4 – Dangosyddion Perfformiad Statudol 2014-2015

Atodiad 5 – Dangosyddion Perfformiad Cymharol Parciau Cenedlaethol Cymru 2014-2015

Atodiad 6 – Geirfa o Dermau

Rhagair

Mae'r Cynllun Gwella Busnes hwn yn datgan amcanion gwella Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog ac yn disgrifio pa mor dda yr ydym wedi'u gwireddu yn ystod 2014-2015. Yn ei hanfod, mae'r cynllun yn ein tywys ni o'n gweledigaeth i'n hymrwymiad, ac yn nodi ein bod yn parhau â'r dasg o addasu i bwysau ariannol digymar. Mae'r ddogfen hefyd yn disgrifio'n fanwl yr hyn y mae'r Awdurdod yn bwriadu ei gyflawni yn 2014-2015 ac yn nodi ein hymrwymiad mesuradwy o dan bob pennawd. Rydym yn croesawu hyn fel cyfle i roi gwybod i bawb am ein bwriadau a'r ffordd y gellir asesu ein cyflawniadau; mae hefyd yn gyfle i amlinellu ein perfformiad trwy gydol y flwyddyn. Dyma'r offeryn y byddwn yn ei ddefnyddio i fesur ein perfformiad ar gyfer Llywodraeth Cymru, Swyddfa Archwilio Cymru a'r cyhoedd mewn perthynas â'n dyletswyddau statudol fel Awdurdod Parc Cenedlaethol, ac unrhyw gamau gweithredu eraill yr ydym wedi'u gosod a chytuno â nhw. Eleni, bu'r rhaglen waith yn un heriol, ac fe'i gweithredwyd yn ddiwyd gan swyddogion, staff a gwirfoddolwyr mewn amgylchedd ariannol heriol tu hwnt. Er gwaethaf hyn, nid ydym wedi gwyro o gwbl oddi ar ein huchelgais ar gyfer Bannau Brycheiniog. Seiliwyd yr uchelgais honno ar ddealltwriaeth gyfoethog a dofn o'n hamgylchedd a'i anghenion, ei bobl a'u hanghenion, ac ar wybodaeth ddwys o'r ardal y mae ein staff, gwirfoddolwyr, trigolion ac ymwelwyr wedi'i meithrin dros nifer o flynyddoedd. Rwy'n falch o adrodd bod y cynllun hwn yn cyflwyno gwelliannau cadarn a sylweddol, a'n bod wedi rhagori ar y targedau disgwyliedig ymron ymhob maes. Ar hyd y ffordd, mae Aelodau'r Awdurdod wedi'u symbylu a'u calonogi'n fawr gan gefnogaeth ein cymunedau, a chan egni, brwdfrydedd a didwylledd ein partneriaethau, sydd wedi sbarduno llawer o'n gorchestion. Mae ein gwaith, yn fwy nag erioed o'r blaen, yn gofyn am gynghrair gref o bartneriaid parod ar lefel genedlaethol a lleol. Mae gofyn inni sefyll ysgwydd wrth ysgwydd â nhw a bod yn benderfynol o gyflwyno buddion mesuradwy a phendant i'n hamgylchedd a'n pobl. Rydym yn gobeithio y byddwch yn mwynhau darllen am ein cynnydd yn ystod 2014-2015, ac edrychwn ymlaen at gyflwyno datblygiadau pellach i'ch sylw yn y dyfodol.

Dymuniadau gorau,

Melanie Doel

Cadeirydd,

Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog

Cyflwyniad

1.1 Mae'n bleser gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog gyhoeddi Rhan 2 ei Gynllun Gwella Busnes (CGB) am y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2015. Mae Rhan 1 yr adroddiad yn edrych ymlaen ac yn amlinellu blaenoriaethau gwella'r Awdurdod am y flwyddyn ariannol newydd. Fe'i cyhoeddwyd ym mis Ebrill 2014 ac mae i'w gweld yn Atodiad 1. Dylid darllen y ddau adroddiad ar y cyd fel un ddogfen.

1.2 Mae'r Cynllun Gwella Busnes Rhan 2 yn edrych yn ôl ar y flwyddyn flaenorol. Mae'n ystyried cynnydd Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn erbyn yr amcanion gwella a gafodd eu datgan yn CGB1. Mae'r adroddiad hefyd yn datgan dull yr Awdurdod o weithredu o ran cyflawni ei ddyletswydd gyffredinol o dan Fesur Llywodraeth Leol Llywodraeth Cymru a'i ymrwymiad i welliant parhaus. Mae'n ofynnol i'r Awdurdod gyhoeddi ei Gynllun Gwella Busnes Rhan 2 erbyn 31 Hydref fan bellaf bob blwyddyn.

1.3 Mae'r Cynllun Gwella yn rhan o fframwaith cynllunio uchelgeisiol, sef Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol, sy'n mapio datblygiadau yn y Parc dros y pymtheng mlynedd nesaf. Bydd ein profiadau yn parhau i lywio ein rhaglenni gwaith, ein cyllidebau a'n cynigion ariannu wrth inni ymdrechu i ragori ar ein targedau.

1.4 Mae Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol yn cyflwyno cefndir ein holl ddogfennau strategol, ac fe'i lluniwyd trwy ymgynghori â rhanddeiliaid, perchenogion tir a chymunedau ledled y Parc. Yn 2011, aeth yr Awdurdod ati i gysoni ei Nodau Corfforedig a'i amcanion (a osododd y cyd-destun ar gyfer y Cynllun Gwella Busnes) â 6 thema'r Cynllun Rheoli. Dyma'r themâu:

Themâu'r Cynllun Rheoli	
Thema 1: Rheoli Tirweddau'r Parc i Fanteisio i'r Eithaf ar Fuddion Cyhoeddus a Chadwraeth	Pwrpas 1af
Thema 2: Cadw a Gwella Bioamrywiaeth	
Thema 3: Darparu Cyfleoedd Mynediad a Hamdden Awyr Agored i Bawb	2il Bwrpas
Thema 4: Cynyddu Ymwybyddiaeth a Dealltwriaeth o'r Parc	
Thema 5: Adeiladu a Chynnal Cymunedau, Trefi a Phentrefi Cynaliadwy	Dyletswydd
Thema 6: Datblygiad Economaidd Cynaliadwy	

1.5 Gallwch gael rhagor o wybodaeth am Awdurdod y Parc Cenedlaethol, ynghyd â lawrlwytho'r adroddiad hwn, o'n gwefan ar www.beacons-npa.gov.uk neu gallwch ofyn am gopi papur trwy ffonio 01874 620465 neu e-bostio IT@beacons-npa.gov.uk.

1.6 Mae Awdurdod y Parc Cenedlaethol yn cyhoeddi adroddiad blynyddol ar ei berfformiad mewn perthynas â'i Gynllun Iaith Gymraeg. Mae'r adroddiad hwn ar gael yma: http://www.beacons-npa.gov.uk/the-authority/who-we-are/our-policies-and-procedures/welsh-language-scheme/monitoring-reports-for-the-welsh-language-scheme/

1.7 Os hoffech unrhyw wybodaeth ychwanegol am y Cynllun Gwella neu os hoffech awgrymu meysydd gwaith lle mae angen inni wella, ysgrifennwch at Mr John Cook, Prif Weithredwr, Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog, Plas y Ffynnon, Ffordd Cambrian, Aberhonddu, Powys, LD3 7HP neu anfonwch e-bost i improvements@beacons-npa.gov.uk.

1. A ydym wedi gwireddu ein hamcanion yn 2014/2015?

2.1 Mae'r Cynllun Gwella Busnes Rhan 1 2014/2015 (CGB1) yn datgan sut yr aethom ati i benderfynu ar ein Hamcanion Gwella ar gyfer y flwyddyn. Rhestrir y rhain isod:

- **Blaenoriaeth Gwella 1** (Thema 1 yn y Cynllun Rheoli – Rheoli tirweddau'r parc i fanteisio i'r eithaf ar fuddion cyhoeddus a chadwraeth):
    - *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd **amgylchedd hanesyddol a threftadaeth ddiwylliannol** y Parc yn cael eu gwarchod, eu gwella a'u hyrwyddo*
- **Blaenoriaeth Gwella 2** (Thema 2 yn y Cynllun Rheoli – Cadw a Gwella Bioamrywiaeth):
    - *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd **Bioamrywiaeth** yn cael ei gwarchod a'i gwella*
- **Blaenoriaeth Gwella 3** (Thema 5 yn y Cynllun Rheoli: Adeiladu a Chynnal Cymunedau, Trefi a Phentrefi Cynaliadwy):
    - *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd **byw'n gynaliadwy, gwydnwch cymdeithasol a balchder cymunedol** yn cael eu galluogi*
- **Blaenoriaeth Gwella 4** (Thema 6 yn y Cynllun Rheoli: Datblygu Economaidd Cynaliadwy):
    - *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd y defnydd o **gludiant cynaliadwy gan ymwelwyr** yn cael ei annog a'i wella*

2.2 Mae'r canlynol yn disgrifio sut yr ydym wedi perfformio yn erbyn y Blaenoriaethau Gwella hyn.

Blaenoriaeth Gwella 1: Rheoli tirweddau'r parc i fanteisio i'r eithaf ar fuddion cyhoeddus a chadwraeth

- *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd* ***amgylchedd hanesyddol a threftadaeth ddiwylliannol*** *y Parc yn cael eu gwarchod, eu gwella a'u hyrwyddo.*

2.3 Yn CGBI 2014/2015, nodwyd y byddem yn gwybod ein bod wedi gwireddu **'Gwarchod a hyrwyddo amgylchedd y Parc'** ar sail y canlynol:

- Byddwn wedi ymgymryd â mesurau cadwraeth cadarnhaol ar o leiaf 2 Heneb Restredig.
- Byddwn wedi tynnu 6 adeilad oddi ar y gofrestr 'Adeiladau mewn Perygl'.

2.4 Beth gyflawnwyd gennym mewn gwirionedd?

Cyfeirnod	Mesur llwyddiant	Targed 2013-14	Gwirioneddol 2013-14	Targed 2014-15	Gwirioneddol 2014-15
1	Cyflawni mesurau cadwraeth cadarnhaol ar Henebion Rhestredig	amh.	amh.	2	2
2	Lleihau nifer yr adeiladau ar y gofrestr Adeiladau mewn Perygl	8	0	6	23

2.5 Yn 2014/2015, roeddem wedi cyrraedd ein targed ar gyfer ymgymryd â mesurau cadwraeth cadarnhaol ar Henebion Cofrestredig, ac roeddem wedi rhagori ar y targed i leihau nifer yr adeiladau ar y gofrestr Adeiladau mewn Perygl. Mae nifer o adeiladau o bwys sydd mewn perygl wedi bod yn destun ceisiadau i adfer eu defnydd. Roeddem hefyd wedi dechrau adolygiad o adeiladau sydd mewn perygl, a hyd yma, mae hynny wedi arwain at ailddosbarthu nifer fawr ohonynt i'r categori 'monitro' yn hytrach nag 'angen gweithredu'. Caiff adolygiad llawn ei gwblhau erbyn Gwanwyn 2016.

2.6 Rydym yn hapus iawn â'n perfformiad yn y Flaenoriaeth Gwella hon.

Blaenoriaeth Gwella 2: Cadw a gwella bioamrywiaeth

- *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd **Bioamrywiaeth** yn cael ei gwarchod a'i gwella*

2.7 Yn CBGI 2014/2015, nodwyd y byddem yn gwybod ein bod wedi 'gwarchod a hyrwyddo bioamrywiaeth' gan y byddai natur hirdymor y prosiectau yn y Flaenoriaeth Gwella hon yn galluogi'r canlynol:

- Bydd grŵp llywio wedi'i sefydlu a bydd o leiaf 1 cyfarfod ohono wedi'i gynnal. Mae hyn yn angenrheidiol i gyrraedd ein nod yn y pen draw, sef sicrhau 'Statws Cadwraeth Ffafriol' ar gyfer Llangasty - Caeau Tŷ Mawr (Cyfarwyddeb Cynefinoedd yr Undeb Ewropeaidd) trwy gyflawni camau gweithredu penodol yn y Cynllun Rheoli drafft, a fydd yn datblygu'n fesurau o dan y flaenoriaeth yn y blynyddoedd i ddyfod.
- Bydd o leiaf 1 cais yn cael ei wneud i'r Cynllun Glastir Uwch. Yn y pen draw, byddwn yn datblygu targedau sy'n seiliedig ar yr ardal o gynefin yr effeithir arni yn y Parc, ynghyd â mesurau sy'n seiliedig ar y modd y cyrhaeddwyd y targed (gan gynnwys y SoDdGA). Bydd llwyddiant yn seiliedig ar weithredu Elfen Tir Comin Glastir.

2.8 Beth gyflawnwyd gennym mewn gwirionedd?

Cyfeirnod	Mesur llwyddiant	Targed 2013-14	Gwirioneddol 2013-14	Targed 2014-15	Gwirioneddol 2014-15
3	Sefydlu grŵp llywio rheoli safle ar gyfer Ardal Cadwraeth Arbennig Llangasty – Caeau Tŷ Mawr	Menter newydd: Grŵp llywio wedi'i sefydlu. Adolygiad o'r Cynllun Rheoli a'r cytundebau lesddaliad wedi'u cwblhau, cerrig milltir ac amcanion wedi'u cytuno a gwaith monitro wedi dechrau.	Grŵp llywio, adolygiad o'r Cynllun Rheoli, lesddaliadau, cerrig milltir ac amcanion wedi'u cwblhau yn 13/14. Monitro wedi dechrau ym mis Mehefin 14.	Drafft gweithiol o Gynllun Rheoli Llangasty – Caeau Tŷ Mawr yn cael ei gymeradwyo gan y Grŵp Llywio erbyn diwedd y flwyddyn ariannol [1]	Cymeradwywyd y Cynllun Rheoli ym mis Ionawr 2015

4	Cynorthwyo'r porwyr ym Mynydd Du i wneud ceisiadau i'r cynllun Glastir Uwch	Ceisiadau wedi'u cyflwyno, yn unol â chanllawiau'r Cynllun Glastir Uwch, cyn dyddiad cau mis Rhagfyr 2013	Pedwar cais wedi dod i law	Hwyluso gweithredu un Cytundeb Gwaith Cyfalaf Glastir mewn partneriaeth ag un o gymdeithasau pori Mynydd Du	Prosiectau Glastir wedi'u gweithredu'n brydlon gan o leiaf un gymdeithas, gyda chymeradwyaeth Llywodraeth Cymru

[1] Gall adroddiadau dilynol y Cynllun Gwella Busnes ddangos cynnydd o ran y camau gweithredu o fewn y cynllun hwn

2.9 Yn 2014/2015, cyflawnwyd dau o'r mesurau y cytunwyd arnynt, ac roeddem hefyd wedi cyflwyno cais llwyddiannus i Gronfa Adfer Natur Llywodraeth Cymru i ddatblygu rhaglen gwella parhaus i adfer rhostir, corsydd mawn a chynefinoedd eraill yn y Mynyddoedd Duon.

2.10 Rydym yn hapus iawn â'r cynnydd a wnaed gennym yn y maes hwn. Rydym yn parhau i geisio cydweithio â phrifysgolion a sefydliadau ymchwil sy'n fodlon ac yn gallu datblygu rhaglenni ymchwil ac addysgu cymhwysol i'n cynorthwyo ni a chymunedau'r Parc i wynebu pob her sydd o'n blaen. Rydym yn parhau i wneud cynnydd sylweddol ar ddatblygu agendâu ymchwil gyda Phrifysgol Caerdydd a Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant.

Blaenoriaeth Gwella 3: Adeiladu a chynnal cymunedau, trefi a phentrefi cynaliadwy

- *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd* ***byw'n gynaliadwy, gwydnwch cymdeithasol a balchder cymunedol*** *yn cael eu galluogi*

2.11 Yn CGBI 2014/2015, nodwyd y byddem yn gwybod ein bod wedi galluogi cymunedau i fyw'n gynaliadwy a chyflawni gwydnwch cymdeithasol a balchder cymunedol ar sail y canlynol:

- Byddwn wedi cyrraedd targed o 26 o fuddiolwyr
- Byddwn wedi cyflawni cymhareb isafswm o 2:1 ar gyfer arian cyfatebol yn erbyn y Gronfa Datblygu Cynaliadwy
- Byddwn wedi cefnogi 50 o Brosiectau Cymunedol sy'n gysylltiedig â'r Parc Cenedlaethol trwy roi cyngor ynghylch datblygu a/neu gyllid
- Byddwn wedi datblygu 52 o dargedau a dangosyddion polisi i fod yn sail i ddealltwriaeth fanwl am gymhwyso'r Cynllun Datblygu Lleol
- Byddwn wedi mabwysiadu 1 cynllun pentref

2.12 Beth gyflawnwyd gennym mewn gwirionedd?

Cyfeirnod	Mesur llwyddiant	Targed 2013-14	Gwirioneddol 2013-14	Targed 2014-15	Gwirioneddol 2014-15
5	Unigolion sy'n cofrestru, yn ymgymryd â hyfforddiant ac yn cael achrediad	26 (yn flaenorol 'Nifer y buddiolwyr sydd wedi elwa ar raglenni sgiliau')	27	26 o fuddiolwyr	31
6	Y gymhareb gyllido wirioneddol bob blwyddyn (2)	2:1	2.23:1	Cymhareb isafswm o 2:1	2.91:1

7	Nifer y Prosiectau Cymunedol sy'n gysylltiedig â'r Parc Cenedlaethol a gefnogwyd trwy roi cyngor ynghylch datblygu a/neu gyllid	amh.	amh.	50 o Brosiectau wedi'u cefnogi	94
8	Datblygu targedau a dangosyddion polisi i fod yn sail i ddealltwriaeth fanwl am gymhwyso'r Cynllun Datblygu Lleol	amh.	amh.	52 o dargedau a dangosyddion polisi	52 o dargedau a dangosyddion polisi – Monitro'r Cynllun Datblygu Lleol
9	Datblygu proses gymeradwy ar gyfer y dulliau o gynhyrchu cynlluniau sy'n seiliedig ar le	Menter newydd – Fframwaith wedi'i ddatblygu a gweithdy wedi'i gynnal	Cyflawnwyd – Fframwaith wedi'i ddatblygu a gweithdy wedi'i gynnal	Mabwysiadu 1 Cynllun Pentref	0

[1] *Gall y gymhareb a gyflawnir gan y Gronfa Datblygu Cynaliadwy mewn unrhyw flwyddyn benodol gael ei chynyddu'n sylweddol os bydd y Gronfa'n cyfrannu at hyd yn oed un prosiect mawr iawn. Ansawdd y prosiect a'i gyfraniad yw'r prif feini prawf dyfarnu.*

2.13 Roeddem wedi cyflawni ein targedau mewn pedwar o'r pum mesur, a rhagori ar y targedau o fewn tri mesur. Er nad oes cynllun pentref wedi cael ei fabwysiadu, bu cynnydd sylweddol yn y gwaith o ddatblygu Cynllun Tref y Gelli Gandryll, ac mae ail gynllun pentref hefyd yn symud yn ei flaen.

2.14 Cynhaliwyd Astudiaeth Craffu o fewn y Flaenoriaeth Gwella hon (Gwydnwch Cymdeithasol) gan banel oedd yn cynnwys Aelodau'r Parc Cenedlaethol, ynghyd â chynrychiolwyr sawl corff allanol. Y cyfeirnod ar gyfer yr astudiaeth yw 02/2014, a gellir gweld yr argymhellion yn Atodiad 2.

2.15 Rydym yn fodlon iawn ar ein cynnydd yn y maes hwn.

Blaenoriaeth Gwella 4: Datblygu Economaidd Cynaliadwy

- *Trwy bartneriaeth, gwaith hwyluso a chamau gweithredu ymarferol effeithiol a'r swyddogaeth gynllunio, bydd y defnydd o* ***gludiant cynaliadwy gan ymwelwyr*** *yn cael ei annog a'i wella*

2.16 Yn CGB1 2014/2015, nodwyd y byddem yn gwybod ein bod wedi annog a hyrwyddo'r defnydd o gludiant cynaliadwy gan ymwelwyr ar sail y canlynol:

- Byddwn wedi hyfforddi 24 o bobl yn y sector preifat ar gludiant cynaliadwy
- Byddwn wedi cynhyrchu a dosbarthu 30,000 o daflenni amserlenni bysiau i ymwelwyr

2.17 Beth gyflawnwyd gennym mewn gwirionedd?

Cyfeirnod	Mesur llwyddiant	Targed 2013-14	Gwirioneddol 2013-14	Targed 2014-15	Gwirioneddol 2014-15
10	Nifer y cyrsiau hyfforddi ar gludiant a drefnwyd ar gyfer y sector preifat	20	21 o bobl wedi'u hyfforddi yn y 5 cwrs hyfforddi a drefnwyd	24 o bobl wedi'u hyfforddi	52
11	Nifer y taflenni amserlenni bysiau a gynhyrchwyd i ymwelwyr	30,000	30,000	30,000	30,000

2.18 Roeddem wedi cyflawni ein targedau yn y ddau fesur y cytunwyd arnynt, ac wedi rhagori ar y targed ar gyfer faint o bobl sydd wedi'u hyfforddi ar gyrsiau cludiant yn y sector preifat. Cynhaliwyd Astudiaeth Craffu o fewn y Flaenoriaeth Gwella hon (Cludiant Cynaliadwy) gan banel oedd yn cynnwys Aelodau'r Parc Cenedlaethol, ynghyd â chynrychiolwyr sawl corff allanol. Y cyfeirnod ar gyfer yr astudiaeth yw Rhif: 02/2014, ac mae'r argymhellion i'w gweld yn Atodiad 2.

2.19 Rydym yn hapus iawn â'n cynnydd yn y Flaenoriaeth Gwella hon.

3. Casgliad

3.1 Rydym wedi parhau i wneud cynnydd da ym mhob un o'r 4 Blaenoriaeth Gwella.

3.2 Ar ôl cael cyngor gan Swyddfa Archwilio Cymru, gwelwyd yr Awdurdod yn cymryd camau pellach ymlaen yn 2014-15 o ran datblygu Blaenoriaethau Gwella sy'n seiliedig ar ganlyniadau ac yn rhoi ffocws ar allbwn; ar yr un pryd, roedd y Blaenoriaethau Gwella yn parhau i gael eu deillio o'r blaenoriaethau yng Nghynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol.

3.3 Mae'r Cynllun Gwella Busnes yn parhau i ddatblygu, gan gysylltu blaenoriaethau gwella ag amcanion y Cynllun Rheoli ar gyfer 2015-2016.

Datganiad o Gyfrifoldeb

Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog sy'n gyfrifol am baratoi'r Cynllun Gwella hwn, yr wybodaeth a'r asesiadau a nodir ynddo a'r amcangyfrifon y maent yn seiliedig arnynt.

Mae'r Awdurdod hefyd yn gyfrifol am reoli'r gwelliannau yn ei berfformiad a'r mesurau rheoli mewnol y mae'r wybodaeth a'r asesiad yn y Cynllun hwn wedi cael eu cynhyrchu ohonynt.

Mae'r Awdurdod yn fodlon bod cynnwys y Cynllun, ym mhob ffordd berthnasol, yn gywir ac yn gyflawn, yn realistig ac yn gyraeddadwy o fewn yr adnoddau sydd ar gael.

Atodiadau

Atodiad 1: Cynllun Gwella Busnes Rhan 1 2014/2015

Cynllun Gwella Busnes Rhan 1 (2014-15)

Atodiad 2:

Argymhellion yr Astudiaeth Craffu Cludiant Cynaliadwy 02/2014:

1. Bod yr Awdurdod yn edrych ar y posibilrwydd o greu strategaeth feicio ac yn ymchwilio i ymarferoldeb cronfa grant tuag at hyrwyddo beicio i breswylwyr yn y Parc Cenedlaethol, yn hytrach na beicio oddi ar y ffordd.
2. Bod rheolwyr, pan fyddant yn cynnal Adolygiadau Rheoli Perfformiad, yn ystyried rhoi cyfle i'r staff brofi cludiant cyhoeddus ledled y Parc Cenedlaethol.
3. Bod y Swyddog Trafnidiaeth Ymwelwyr yn cydlynu â'r Canolfannau Croeso wrth hyrwyddo mentrau cludiant cyhoeddus a gwelliannau i'r drefn o ddosbarthu taflenni.

Argymhellion yr Astudiaeth Craffu Gwydnwch Cymdeithasol 02/2014:

1. Bod swyddogion, yn niffyg Dangosyddion Perfformiad Allweddol, yn sicrhau bod ganddynt ddata perthnasol i ddangos bod amcan yn cael ei gyflawni.
2. Bod yr Awdurdod yn ymgorffori'r prosesau canlynol yn ei waith o gefnogi gwydnwch cymdeithasol yng nghymunedau'r Parc Cenedlaethol:
    a. Adeiladu sylfaen perthynas trwy lefarwyr allweddol sydd eisoes â pherthynas dda â Chynllunio, ac sy'n cael eu cydnabod a'u parchu'n dda gan awdurdodau a phreswylwyr lleol;
    b. Adnabod a deall y diffygion a'r sbardunau allweddol sy'n ysgogi preswylwyr, cynghorau tref a chymuned ac awdurdodau lleol i deimlo'n ddigyswllt, a gosod cynllun i fynd i'r afael â'r datgysylltiadau hyn;
    c. Adeiladu awyrgylch o barch tuag at farn a phresenoldeb awdurdodau a phreswylwyr lleol trwy strategaeth gyfathrebu fwy effeithiol;
    d. Adeiladu ar ein polisi 'drws agored' gweithredol i gynyddu cynhwysedd trwy 'wahodd dinasyddion i roi adborth neu i wneud sylwadau' ar ein gwaith lle bo modd. Mae angen i'n preswylwyr, ein cynghorau tref a chymuned, a'n hawdurdodau lleol gredu bod rhywun yn gwrando arnynt ac yn eu clywed, a'u bod yn rhan allweddol o broses benderfynu'r Awdurdod.
3. Bod yr Awdurdod yn edrych ar sut y gall weithredu'r canlynol:
    a. Annog swyddogion ar hyd a lled Awdurdod y Parc Cenedlaethol i ddarparu mwy o wybodaeth i'r tîm Cyfathrebu i'w defnyddio fel postiadau – gyda llun, yn fwyaf delfrydol ac effeithiol;
    b. Parhau i gynnig cyfle i grwpiau cymunedol leisio'u pryderon yn uniongyrchol i uwch-swyddogion;

   c. Adnewyddu astudiaethau achos ar y Gronfa Datblygu Cynaliadwy ar dudalennau gwefan yr Awdurdod;
   d. Archwilio'r dull mwyaf priodol o roi gwybodaeth am waith cadarnhaol yr Awdurdod gerbron aelodau Llywodraeth Cymru – o bosibl trwy newyddlen reolaidd.
4. Bod cyllideb y Gronfa Datblygu Cynaliadwy yn cael ei diogelu wrth i'r Gronfa barhau i gael ei chydnabod fel mecanwaith sylfaenol ar gyfer buddsoddi yn ein cymunedau:
   a. Dylid cynnal adolygiad o'r Gronfa Datblygu Cynaliadwy i sicrhau bod prosiectau sy'n cyfrannu at wydnwch cymdeithasol yn derbyn mwy o flaenoriaethau i'n helpu i gyflawni ein dibenion a'n dyletswyddau o fewn cylch gwaith Llywodraeth Cymru ar gyfer y Gronfa;
   b. Dylid ymchwilio i'r posibiliadau o ddefnyddio/addasu model benthyg (model Powys neu fodel arall sy'n berthnasol i alluogi mentrau cynaliadwyedd dan arweiniad cymunedau).
5. Bod astudiaeth yn cael ei chynnal, pan fydd amser ac adnoddau'n caniatáu, i edrych ar y gydberthynas rhwng ymatebion i ymgyngoriadau ac ymgysylltu dilynol yn y Cynllun Datblygu Lleol a'r prosesau cynllunio.
6. Bod gwaith y Rhaglen Cynghreiriau Gwledig a datblygiad y prosiect LAND yn ystyried y gwaith a wneir gan Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog yn ei Adroddiad Craffu 35 ar Wydnwch Cymdeithasol fel rhan o'r prosiect Cronfa Natur i ddatblygu partneriaethau a grwpiau'r dyfodol.
7. Bod gwerth secondio swyddogion i sefydliadau cymunedol allweddol yn cael ei gydnabod a'i gynnal fel mecanwaith i gyflwyno gwasanaethau.
8. Bod yr Adran Gynllunio yn edrych ar sut y gallai ddarparu set o ganllawiau cynllunio syml sydd wedi'u targedu'n benodol ar gyfer y gymuned ffermio, ac sy'n cynnwys yr hyn yw, a'r hyn nad yw, yn ddatblygiad a ganiateir.
9. Bod yr Awdurdod yn parhau i gydlynu ei berthnasoedd â Chynghorau Tref a Chymuned ac yn adeiladu arnynt er mwyn cydweithio o fewn cylchoedd gwaith perthnasol i gefnogi cymunedau lleol.
10. Bod yr Awdurdod yn cydweithio â'r Cynghorau Tref a Chymuned, gan gynnwys i ddatblygu'r Cynlluniau Pentref, er mwyn cefnogi eu gwaith ar wydnwch cymdeithasol, ac yn ystod y broses o drosglwyddo gwasanaethau'r sector cyhoeddus.

Atodiad 3: Crynodeb Ariannol 2014-2015

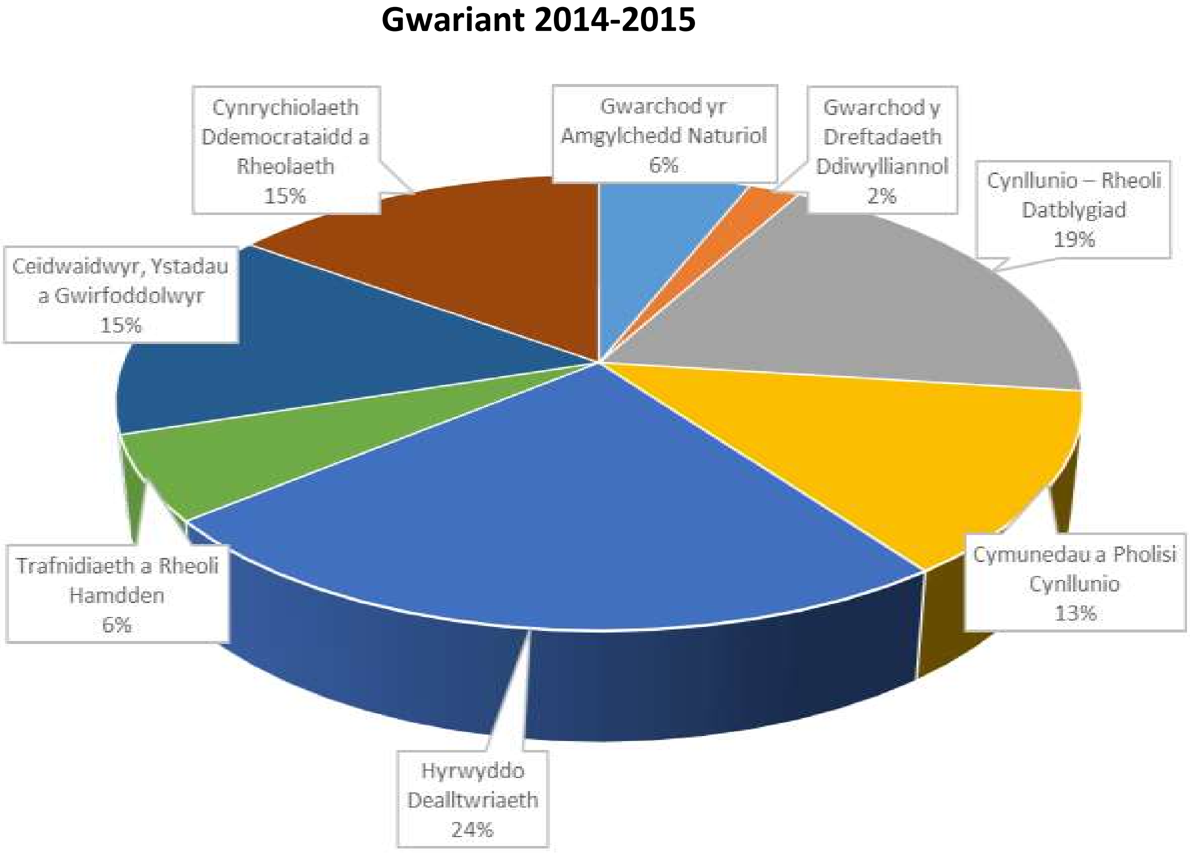

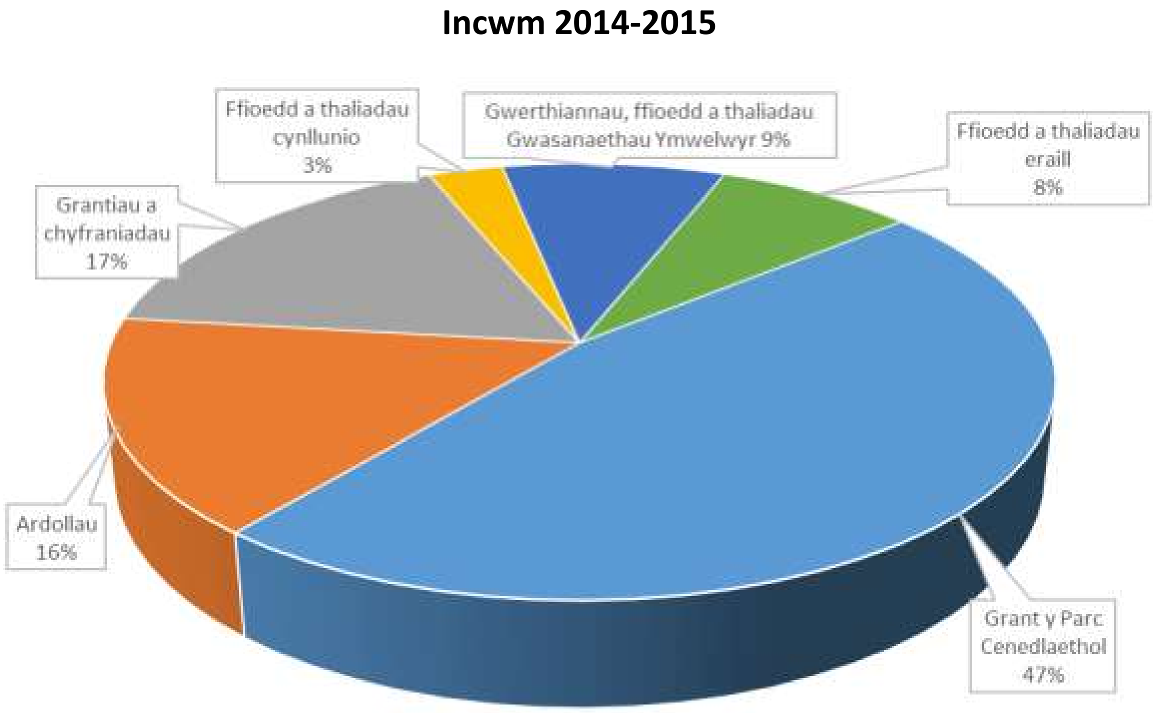

Atodiad 4: Dangosyddion Perfformiad Statudol 2014-2015

Rhif	Data	APCE Canlyniadau 2014/15	ACPBB Canlyniadau 2014/15	ACPASB Canlyniadau 2014/15
PLA/ 002	Canran y ceisiadau am ddatblygu a gymeradwywyd yn ystod y flwyddyn.	90%	90%	95%
PLA/ 003	a) Nifer yr apeliadau y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch yn ystod y flwyddyn, mewn perthynas â'r canlynol:			
	i) Penderfyniadau am geisiadau cynllunio	13	9	14
	ii) Hysbysiadau gorfodi	1	2	0
	b) Canran yr apeliadau y gwnaed penderfyniad yn eu cylch a gefnogai benderfyniad yr awdurdod mewn perthynas â'r canlynol:			
	i) Penderfyniadau am geisiadau cynllunio	77%	44%	79%
	ii) Hysbysiadau gorfodi	100%	100%	100%
PLA/ 004	a) Canran y ceisiadau cynllunio mawr y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch yn ystod y flwyddyn o fewn 13 wythnos	50%	*80%	22%
	b) Canran y ceisiadau cynllunio bach y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch yn ystod y flwyddyn o fewn 8 wythnos	70%	87%	78%
	c) Canran y ceisiadau cynllunio gan ddeiliaid tai y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch yn ystod y flwyddyn o fewn 8 wythnos	87%	93%	93%
	d) Canran yr holl geisiadau cynllunio eraill y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch yn ystod y flwyddyn o fewn 8 wythnos.	70%	90%	87%
PLA/ 005	Canran yr achosion gorfodi a gafodd eu datrys yn ystod y flwyddyn o fewn 12 wythnos i'w derbyn.	64%	**85%	68%

PLA/ 006	Nifer yr unedau tai fforddiadwy a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn, fel canran o'r holl unedau tai newydd a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn.	51%	16%	60%
PLA/ 007	Nifer yr unedau tai newydd a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn ar dir a oedd wedi'i ddatblygu'n flaenorol, fel canran o'r holl unedau tai newydd a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn.	59%	***1%	Ddim ar gael hyd yma
CHR/ 001	Canran y gweithwyr sy'n gadael cyflogaeth yr awdurdod, yn wirfoddol neu'n anwirfoddol.	13.1%	16.46%	13.6%
CHR/ 002	Nifer y diwrnodau/sifftiau gwaith cyfwerth ag amser llawn (CALI) a gollwyd gan weithwyr yr awdurdod oherwydd absenoldeb salwch.	9.3 diwrnod	13.72 diwrnod	8.1 diwrnod
CFH/ 006	Canran yr anfonebau diamheuol a dalwyd o fewn 30 diwrnod i'r awdurdod dderbyn anfonebau o'r fath.	96%	96.02%	97.6%
CAM/ 001	a) % ardal fewnol gros adeiladau'r awdurdod yng nghategorïau cyflwr: i) A ii) B iii) C iv) D b) % cyfanswm gwerth y gwaith cynnal a chadw ar adeiladau'r awdurdod wedi'i neilltuo i waith ar lefel blaenoriaeth: i) 1 ii) 2 iii) 3	A: 42.5% B: 46.5% C: 11% D: 0% 1: 11% 2: 78.8% 3: 10.2%	2.5% 95.6% 1.8% 0%**** Data heb eu casglu ar gyfer y dangosydd hwn	Heb ei gasglu
CHR/ 004	Canran gweithwyr yr awdurdod o gymunedau lleiafrifoedd ethnig.	0%	1.6%	0%

CHR/ 005	Canran gweithwyr yr awdurdod sy'n datgan eu bod yn anabl o dan delerau'r Ddeddf Gwahaniaethu ar sail Anabledd.	0.1%	8.5%	n/a

* Mae Datganiad Statudol LIC yn gofyn am ganran y ceisiadau cynllunio mawr y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch yn ystod y flwyddyn o fewn llai nag 16 wythnos
** Mae Datganiad Statudol LIC yn gofyn am ganran yr achosion gorfodi a gafodd eu datrys yn ystod y flwyddyn o fewn 180 o ddiwrnodau neu lai
*** Nifer yr unedau tai newydd a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn ar dir a oedd wedi'i ddatblygu'n flaenorol, fel canran o'r holl unedau tai newydd a ddarparwyd yn ystod y flwyddyn – mae'r ffigur hwn ar gyfer 2014 yn unig am nad yw'r ffigurau ar gyfer mis Ionawr i fis Mawrth 2015 ar gael.
**** Mae'r ffigurau wedi'u seilio ar yr adroddiad a luniwyd gan Bruton Knowles yn 2013 (ni allwn fforddio cynnal yr arolygon cyflwr bob blwyddyn). Mae'r ffigurau yn eithrio'r Pencadlys, sy'n cael ei brydlesu. Noder: ar gyfer CAM 001/b, byddai'n rhaid inni ailgynnal yr arolwg i ofyn am ddata yn y fformat hwn.

Atodiad 5: Dangosyddion Perfformiad Cymharol Parciau Cenedlaethol Cymru 2014-2015

Rhif	Data	APCE Canlyniadau 2014/15	ACPBB Canlyniadau 2014/15	ACPASB Canlyniadau 2014/15
LPI3	Nifer y cwynion i'r Ombwdsmon a ddosbarthwyd fel camweinyddu.	0	0	0
CL4	Nifer y cwynion a dderbyniwyd ac a gofnodwyd yn ganolog	15	25	12
CL5	Nifer y sesiynau hyfforddi a gynigiwyd i aelodau unigol.	9.32 diwrnod	4.89	Heb ei gyfrif
CL6	Presenoldeb cyfartalog yr aelodau mewn digwyddiadau hyfforddi	49.3%	75%	71%
CL7	Nifer cyfartalog y diwrnodau hyfforddi fesul aelod o staff	2.2 ddiwrnod	3.4 diwrnod	Heb ei gyfrif
LPI2	Nifer yr adeiladau rhestredig mewn perygl a achubwyd gan gamau gweithredu APC yn ystod y flwyddyn, fel % o gyfanswm yr adeiladau rhestredig mewn perygl yn y Parc Cenedlaethol	2.66%	20%	5%
LPI1	% y ceisiadau cynllunio y gwnaed penderfyniadau yn eu cylch o fewn 8 wythnos	74%	90%	85%

Atodiad 6: Geirfa o dermau

APCBB	Awdurdod Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog
CGB	Cynllun Gwella Busnes
CDLl	Cynllun Datblygu Lleol
APC	Awdurdod Parc Cenedlaethol
CRhPC	Cynllun Rheoli'r Parc Cenedlaethol
CNC	Cyfoeth Naturiol Cymru (Cyfuniad o Gomisiwn Coedwigaeth Cymru, Cyngor Cefn Gwlad Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru)
YG	Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
APCASB	Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Sir Benfro
HT	Hawl Tramwy
HR	Heneb Restredig
CDC	Cronfa Datblygu Cynaliadwy
SoDdGA	Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig
ACA	Ardal Cadwraeth Arbennig
APCE	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
LlC	Llywodraeth Cymru